1ste. JAARGANG. CURACAO DEN 2n. AUGUSTUS 1884. N° 31.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO.
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao*, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba*, — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire*, — Playa.

E Courant aki ta sali tur Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 tê 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 00,7½.

DE CURAÇAOSCHE COURANT
aan den
AMIGOE DI CURACAO.

In No. 29 van ons blad (19 Juli j. l.) hebben wij ons de vrijheid veroorloofd, eenige bedenkingen in het midden te brengen tegen sommige beweringen van de *Curaçaosche Courant*, die ten doel hadden, de nagedachtenis van wijlen Prins Alexander eere aan te doen en tegelijk de Vrijmetselarij te verheffen, — iets waar wij vrede meê hadden kunnen hebben, vooral wat den Doorluchtigen Overledene betreft, ware het niet geschied met den toeleg, om Zijne Heiligheid Paus Leo XIII en diens Encycliek tegen genoemde Orde in een alles behalve gunstig daglicht te plaatsen. Ons artikel: *De Vrijmetselaars-Orde gewroken op Leo XIII door de Curaçaosche Courant* verscheen; werd ook door de Redactie van de *C. C.* gelezen, beoordeeld en zelfs onmiddelijk daarop in haar Nummer van Vrijdag 25 Juli, met een kort maar kernig artikeltje beantwoord. De eerbied, die we aan onze Oudste Zuster in de Curaçaosche pers verschuldigd zijn, *alleen* reeds zou ons verplichten onze opmerkingen naar aanleiding van hare beantwoording publiek te maken, terwijl wij hierdoor tevens aan de rechtmatige wenschen van velen onzer lezers zullen voldoen.

I. Eene terechtwijzing.

Het antwoord van de *C. C.* begint met de volgende inleiding: „Den *Amigoe di Curaçao* „en wien het verder onbekend „moge zijn, deelen wij mede, dat „de *Curaçaosche Courant* sedert „haar ontstaan (1812) tot heden „niemand anders tot redacteurs „heeft gehad dan hare uitgevers." Deze *mededeeling* van de Heeren Uitgevers (?) is tegelijk eene beleefde terechtwijzing voor ons, die geschreven hadden: „Nog van „eene andere zijde verwachtten „wij geen stilzwijgen. Meester „in de rechten zoowel als in de „Vrijmetselaars-Orde, zou de Redacteur van de *Curaçaosche Courant* het niet er bij laten, dat „zijne Orde door eene Encycliek „van den Paus voor geheel de „wereld gebrand- en geschandmerkt wierd." Maar hebben wij die terechtwijzing verdiend ?— Zoolang toch een publiek geheim hetzelfde ongeveer is als eene *publieke waarheid*, en er voor niemand iets beleedigends of onaangenaams in gelegen kan zijn, bekend en erkend te worden als Redacteur van een weekblad, gelijk de Curaçaosche Courant, zal men ook ons niet van lichtvaardigheid beschuldigen, dat wij de eer van het redacteurschap niet aan de Heeren Uitgevers van de *C. C.*, maar wel aan *den* Meester in de Rechten deden toekomen. Inderdaad, die terechtwijzing brengt ons in verlegenheid: niet wat ons betreft, maar ter wille van den terechtwijzer zelven. Wij toch kunnen moeilijk begrijpen, hoe op ons kleine Curaçao de publieke opinie zóó op het dwaalspoor kon geraken! Ook wegens eene zeer vertrouwbare verklaring, in de maand Januari dezes jaars aan ons verstrekt, valt het ons zwaar, afstand te doen van onze wetenschap, „wie zich zoowat wel met de redactie van de *C. C.* heeft willen belasten." Daarenboven (schoon we het bezit van geen enkel vak van menschelijke kennis, van geen enkel bekwaamheid zelfs aan de voormalige of tegenwoordige Uitgevers van de *Curaçaosche Courant* willen betwisten) daarenboven zullen we straks nog den schrijver *latijn* hooren spreken dat het klinkt, en een proeve zien leveren van zijne doorkneedheid in de „leer der Ouden," eene proeve: *den* Meester waardig.

Heeft dan, zoo vragen wij (en ons antwoord zal ontkennend wezen—haasten we ons er bij te voegen!) heeft dan de redacteur van bovengenoemde historische „mededeeling" aan de publieke en niet-publieke waarheid een slag in het aangezicht, en aan den *Amigoe di Curaçao* knollen in plaats van citroenen willen geven?

Volstrekt niet!! Tot zulk eene gevolgtrekking behoeft men niet over te gaan. Het geschil tusschen ons en de *C. C.* kan integendeel gemakkelijk vereffend worden; ja, de bevrediging en verzoening tusschen de partijen zal aanstonds plaats hebben, wanneer men slechts aan de Heeren Uitgevers van de *Curaçaosche Courant* de vrijheid geeft, om het woord *Redacteur* in eene, wel minder gebruikelijke, maar veel hoogere en zeer ruime beteekenis te bezigen; terwijl ook de *Amigoe di Curaçao* de wapenen afleggen en de vredehand aanbieden zal, mits men hem eveneens het recht wil laten, om aan een schrijver van zoogenaamde *hoofd*— of *redactie-artikelen* den naam van REDACTEUR te geven.

Veel beter had derhalve de *C. C.* gedaan, die historische herinnering voor zich zelve alleen te bewaren, en, maar aanstonds recht op haar doel afgaande, te beginnen met hetgeen zij nu eerst laat volgen:

Evenmin als wij den hatelijken aanval, vergezeld van bedreigingen, van den *Amigoe*, in zijn nummer van 5n Juli j. l., hebben beantwoord, omdat 't ons niet deert, zullen wij ons bezighouden met het acht kolommen lange artikel in zijn laatste nummer aan ons adres gericht.

II. Geen antwoord.

Wij weten het nu: de *Amigoe* verdient geen antwoord van de *Curaçaosche Courant!* Gewis, in ons nummer van 5n Juli jl., herinnerden wij de *C. C.* hoe zij oneerlijk spel had gespeeld tegenover hare lezers, toen zij dezen door „uitlichtingen" [én uit de Encycliek ên uit *Nederlandsche Dagbladen*] een juist oordeel wilde doen vormen over Paus Leo's veroordeeling van de Orde der Vrijmetselaren. Onbeschroomd kwamen wij in verzet tegen zulk een handelwijze, tegen zulk een aanval. „Wil de C. C.", zoo luidden in ons artikel de slotwoorden, „Wil de C. C. te midden dier „verdeeldheid in het maatschappelijke (hier op Curaçao), nog „een Godsdienststrijd beginnen „tegen de Katholieken, zij bedenke wel wat zij doet, en overwege vooraf de verantwoordelijkheid, die zij daardoor op zich „neemt. Wij althans geven haar „de meest stellige verzekering, „dat, ofschoon wij veel kunnen „verdragen in het burgerlijke; „lang kunnen zwijgen wanneer „men alleen onzen persoon beleedigt; haast alles kunnen opoffe„ren om het broederlijk samen„leven, zoo noodig in eene ge„mengde maatschappij, te bevor„deren: wij echter ook dadelijk ter „verdediging gereed staan, wan„neer men ons aanvalt in datgeen, „wat ons dierbaarder is dan onze „persoon, dan ons leven: in onzen „Godsdienst namelijk. Dan be„schouwen wij het strijden als „een gebieden plicht!"

Ziedaar onzen *hatelijken aanval, vergezeld van bedreigingen!* Wie, die er maar een schijn van onedelen hartstocht, van hatelijkheid in bespeuren kan? Het was ons *ultimatum*, gericht aan het adres van de Redactie der *Curaçaosche Courant*. Maar....... *het deerde haar niet!* Het deerde haar niet, dat wij ons beklaagden over de vroegere beleedigingen die de C. C. den Katholieken in het aangezicht slingerde; over die verguizing van alles wat den Katholiek dierbaarder zijn moet dan het leven! Het deerde haar niet, dat wij, ter vermijding van een verbitterenden strijd over Godsdienstzaken, het uiterste wilde verdragen, maar toch in de laatste ure het strijden als een gebiedenden plicht zouden beschouwen! Inderdaad, zij heeft het bewijs gegeven, *dat het haar niet deerde*.

ZIJ, die, met een zoeten vredelach op de lippen, den „Amigoe di Curaçao" nog vóór zijn verschijnen toefluisterde, om toch voorzichtig te wezen „*want de minste onbedachtzaamheid kan aanleiding geven tot twist in godsdienstige zaken*, ZIJ begon met hare „uitlichtingen": en, erger nog, na onze oprechtgemeende, vredelievende vermaning: dat zij haar onedele practijk van vroegere jaren vergeten en daar niet opnieuw meê beginnen moest, ZIJ laat zich in die mate door partij- en twistziekte in godsdienstige zaken vervoeren, dat het sterfbed en de geopende lijkgroeve van den beminden en diepbetreurden Prins Alexander niet heilig genoeg voor HAAR zijn, om zich aldaar te wreken op Paus Leo en diens Encycliek over de Vrijmetselaars-Orde.

Geen wonder, dat ook ons protest tegen zulk eene schennis van het gezond verstand, van fatsoen en van alle edele polemiek *haar niet deerde!* Acht kolommen lang was ons artikel, naar aanleiding van dien ergerlijken aanval op Zijne Heiligheid en diens Encycliek. Wij waren wel gedwongen dien pijnlijken strijd met de C. C. aan te gaan. En om de verbittering, welke uit dien strijd stond geboren te worden, niet noodeloos weken lang gaande te houden, besloten wij in één enkel nummer van ons blad het recht zijnen loop te laten. En nu de „Curaçaosche Courant"? *Het deerde haar niet:* zij heeft er geen antwoord voor over. !

III. Waarom geen antwoord?

Dat artikel, *mutatis mutandis*, behelst niets anders dan eene herhaling van hetgeen, met weinige uitwerking, door het Dompertje van den Ouden Valentijn in het jaar 1869 tegen de Orde der Vrijmetselaren werd geëxploiteerd.

Men hoort het: hier wordt tot *latinisten*, tot *collega's* gesproken! Zelfs met zijn *van Dale*, eerste noch tweede uitgave, komt de niet-gegradueerde of niet ambtelijke lezer hier moeielijk terecht. Ook wordt er van de Curaçaosche lezers eene belezenheid en kennis van de literatuur over de Vrijmetselaars-Orde verondersteld, die ongemeen is. Of wilde de schrijver van het redactie-artikel der *C. C.* met het noemen van „Het Dompertje" eenvoudig de bron aangeven, waar ons Verdedigings-artikel aan ontleend zou zijn: dan vragen wij hem verlof, om hier op eene vergissing van zijnen kant te mogen wijzen. Ook de aderen van die bron zijn ons bekend!

Neen, zegt hij, Uw schrijven *is niets anders dan eene* HERHALING van wat, met weinig uitwerking, ook de OUDE VALENTIJN tegen de Orde geëxploiteerd heeft.

Maar— zoo antwoorden wij, en voorzeker de meeste lezers van de *C. C.* met ons—wat hebben wij, in 's Hemels naam, met den *Ouden Valentijn* uitstaande? Wederleg de bewijzen, die „de Amigoe" tegen de beweringen van de *Curaçaosche Courant* aangebracht heeft, hetzij die bewijzen bij dien „Oude" gevonden worden, of niet! Ook wij willen weten, en laat het ook *ons* ondervinden, waarom die bewijzen van *zoo weinig uitwerking* zijn. Nu ten minste houdt ons „de Amigoe" *documenten*, d. i. echte bewijsstukken, onder de oogen, die op ons de groote uitwerking hebben:

1° dat wij begrijpen, hoe weinig eere wijlen de Kroonprins heeft ingelegd met het *aanvaarden* van het Grootmeesterschap-Nationaal; omdat „zijn optreden als Hoofd „der Vrijmetselaars in Nederland allerminst algemeene instemming vond, daar *velen*, d. i. „*alle* Katholieken en de *helft* van „de Protestanten, meenden, dat „de toekomstige Koning *van allen* „niet op die wijze in betrekking „moest staan tot *niet allen* d. i. *zeer* „*weinigen;* verder, hoe *velen* onder die *niet allen*, de verkiezing „van den Kroonprins tot Grootmeester-nationaal als een gevaar „beschouwden, *waarin de toekomst der Orde gebracht was.*"

2° hebben die bewijzen van „den Amigoe" nog deze uitwerking, dat wij uit den eigen mond van Prins Alexander mochten vernemen, hoe weinig hij, vóór zijn aanneming in de Orde, van de Vrijmetselarij afwist, en bijgevolg de „Curaçaosche Courant" niet had moeten beweren, dat de Kroonprins van zijn Oudoom *de Orde had leeren kennen als eene instelling, die, gegrond op de liefde tot den Schepper van het Heelal en tot den naaste, zonder nevenbedoeling en onbaatzuchtig arbeidt, om verlichting, geluk en heil onder alle menschen als godskinderen te verspreiden.*

3° Verondersteld, maar niet toegegeven, dat Prins Alexander iets van dien Oudoom betrekkelijk de Vrijmetselarij geleerd zou hebben, dan kunnen wij, lezers van de „Curaçaosche Courant", in Prins Frederik die van de Orde gezegd heeft: *In hare hoogere graden* „kwetst zij het gezond verstand of het gevoel"; „is zij louter vorm en ceremonie"; „is zij eene spotternij en vijandin van den Christelijken Godsdienst"; „is zij niet toegankelijk zelfs voor den waren Jood, den waren Mahomedaan, veel minder voor den waren Christen"; en „staat zy de *vervolmaking* en *verbetering van het menschdom in den weg*",— in dien Prins kunnen wy dan moeilyk den leermeester herkennen, die volgens de „Curaçaosche Courant", wylen Prins Alexander al dat bovengenoemde fraais van de Vrymetselary zou geleerd hebben! Zulk een uitwerking hebben de bewyzen van den „Amigoe di Curaçao" op *ons* gehad"!!

IV. Eene aanvulling.

Alleen willen wij tot aanvulling van het artikel van den *Amigoe* vermelden, dat, toen wijlen Prins Frederik, terzelfder tijde wegens vergevorderden leeftijd, het voornemen had opgevat, het Grootmeesterschap der Orde neder te leggen en de Tijd en consorten, in blijde verrukking, algemeen verspreidden, dat de Prins met de vrijmetselarij had gebroken, de Prins als protest daarop de onvergetelijke woorden gesproken heeft: „Ik zal der Vrijmetselarij, tot aan mijn laatsten snik, getrouw blijven", en zijn vorstelijk woord getrouw, als Hoofd der Orde ten grave is gedaald.

Zou deze *aanvulling* ook den dienst moeten doen van een antwoord? Welnu, dan zullen we zóóveel vertrouwen in de *C. C.* stellen, om op haar woord te gelooven, dat werkelijk bovengemelde woorden door Prins Frederik gesproken zijn. Maar wat volgt daaruit?— Dat de *Curaçaosche Courant* ter wille harer lezers, om *uitwerking* op hen te hebben, en voor de eer van wijlen Prins Frederik, verplicht was, eerst en vooral te bewijzen, *dat de Vrijmetselarij, waaraan hij getrouw gebleven is tot in het graf*, NIET diezelfde Vrijmetselarij is, welke de Prins vroeger veroordeeld, en zoo gebrand- en geschandmerkt heeft. Want is de Prins *getrouw gebleven* aan „die vijandin van Christendom en Jodendom, van beschaving en van veredeling der menschheid", dan sprak Prins Frederik der Nederlanden over zichzelven een vonnis uit, dat verschrikkelijk is!— Is evenwel die Vrijmetselarij, waar de Prins het Hoofd van was, *eene andere*, hoe dan bewijst de *C. C.* dat? Of hoe moet zijn Grootmeesterschap verstaan worden?........Eéne zaak is ontegensprekelijk: In het jaar 19 dezer eeuw heeft wijlen Prins Frederik de Hoogere Graden der Orde, en daarmede de geheele Orde, vóór de gansche wereld gecompromitteerd, en later is nooit voor de *profane* wereld een enkel bewijs van 's Prinsen hand verschenen, dat hij zijn vonnis teruggenomen, gewijzigd of er een andere duiding aan gegeven heeft.

Prins Frederiks *trouw blijven aan de Vrijmetselarij tot aan zijn laatsten snik* vult derhalve geen ingebeelde leemte in onze redeneering aan, evenmin als straks met die *herhaling van wat het Dompertje in* 1869 *exploiteerde* onze bewijzen konden te niet gedaan worden.

De *Curaçaosche Courant* wilde niet antwoorden op onze verdediging van s Pausen Encycliek,—en toch beproefde zij het...maar haar wapen bleek een strohalm te zijn;—wat, indien zij een verpletterende knots had kunnen vinden om den *Amigoe* met zijn „Stoutigheden" eens te lijf te komen?

V. Slotwoord.

Als slotwoord zij het den *Amigoe*, die leert, dat men niet in polemiek moet treden met hen, die niet weten zich binnen de perken van wellevendheid en welgemanierdheid te houden, onder het oog gebracht, dat insinuatiën, hatelijkheden en bedreigingen niet *gentlemanlike* zijn. De *Amigoe* worde niet gebelgd, als de *Curaçaosche Courant* niet deelt in zijn smaak en leelijk noemt wat hij mooi en onovertreffelijk vindt, *de gustibus non est disputandum*, leerden reeds de ouden. Ook heeft de *Curaçaosche Courant* te veel ervaring om een leiband als die van den *Amigoe* te behoeven.

—o—

Gewis, eerbied hebben we voor de *Curaçaosche Courant* in hooge mate! Bij voorkeur noemden we haar dan ook onze *Oudste Zuster* in de Curaçaosche pers. Zij telt, volgens eigen heugenis, 72 jaren; een leiband, als dien van heur jongsten broeder, den *Amigoe*, heeft zij dus niet van noode. Veel *ervaring* heeft zij ook op haar levensweg opgedaan; maar, is het *haar* niet kwalijk te duiden, dat zij onlangs onder dien dubbelen last van ouderdom en ervaring tweemaal bedenkelijk struikelde: den *Amigoe*, dunkt ons, is het evenmin als oneer aan te rekenen, dat hij vlug en hulpvaardig haar niet een leiband, maar wel de broederhand toereikte om weder op te staan. Is het zijne schuld, dat die broederhand door de Oude Zuster ietwat knorrig werd afgewezen en teruggeduwd?—

Dat wij niet gebelgd zullen worden, als de *Curaçaosche Courant* leelijk noemt, wat wij mooi en onovertreffelijk vinden, durven wij haar oprecht beloven. Maar wederkeerig worde *zij* niet gebelgd, wanneer wij hier opmerken, dat wij de Encycliek van Paus Leo niet verdedigd hebben omdat zij door de *C. C. leelijk* genoemd is, maar om reden, dat 's Pausen woord door de *C. C.* èn op ongepasten tijde èn met onware beweringen als *onwaar* verklaard werd. En nu mogen de Ouden geleerd hebben, dat over den *smaak* weinig of niet valt te redetwisten, nooit echter leerden zij, dat men de *waarheid*, of iets wat men als zuivere en heilige waarheid erkent en eerbiedigt, zoo maar onverschillig door anderen moet laten aanvallen, en als logen of valschheid ten toon stellen.— Eerlijk, gelooven wij, hebben we dien strijd aangegaan: geen laffe, onedele *bedreigingen*, maar een duidelijk en eerlijk *ultimatum* zonden wij vooraf aan „het adres van de *Curaçaosche Courant*; tegen den onedelen aanval met oneerlijke wapenen, stelden wij het scherpe zwaard van eene *redeneering*, die, omdat zij waar en gegrond is, pijnlijk was voor den aanvaller en door dezen *hatelijk* genoemd wordt.

Welnu, en dit is *ons* slotwoord! eenmaal onze zaak verdedigd hebbende— eene verdediging waar niet *rechtstreeks* door de *C. C.* op geantwoord is— zullen wij niet gedoogen dat genoemde Courant *zijdelings*, *ter sluik*, of op welke listige wijze ook, onze bewijzen te na koomt en alzoo hare verloren zaak nog trachte te redden, door hare en onze lezers met *schijn van redenen* om den tuin te leiden. Tegenover die lezers beschouwen wij het onze plicht, steeds aan te toonen dat die schijn bedriegelijk is, en laten de verantwoordelijkheid van allen verderen strijd voor rekening van de *Curaçaosche Courant.*

CABEL ELECTRICO SUBMARINO.

—o—

Toer cabel eléctrico submarino (di bao di lamán) tini awè caba un largura koe por bai dos bez rond di mundoe, i si nos calcula, koe cada cabel ta trahar di lomenos 40 draad, ta resulta koe nan largura ta manera 10 bez di akí té na luna. Luna ta na un distancia di 240,000 mijl.

E cabelnan-aí ta di 17 companía, i ademas, Gobierno di Inglatera, Francia, Rusia i Italia tini algun cabel mas koe nan ta doena ganasji na nan directamente.

Den Oceano Indico, Inglatera tien 1218 mijl di cabel, Francia tien den Mediterráneo 1200 mijl, Rusia tien den Laman Pretoe mas di 500 mijl i Italia tien den Mediterraneo cerca 200 mijl.

Di e compañanan, di mas importante:

"Submarine Telegraph", koe tien 9 cabel, koe ta uni Inglatera coe tera firme di Europa.

"Eastern Telegraph" koe tien hopi cabel ta cruza Mediterraneo; e tien ademas unoe directamente di Inglaterra na Bombay den India Ingles, pasando na Lisboa, Gibraltar, Malta, Alexandria i Aden; largura total di su cabelnan ta di 8941 mijl sin conta e rama nobo koe ta bai di Aden na Sudan.

"Eastern Extension" di India pa Japan pasando na Australia i Nueva Zelanda, coe un largura di 6491 mijl.

"Anglo American Telegraph" dos jo di cabel trasatlántico (over di Oceano Atlántico) di Irlanda na Terranova. Japan di promé na 1865 coe un largura di 1895 mijl; di dos na 1866 coe 1852 mijl; di tres na 1873 largoe di 1900 mijl i di cuater na 1874 també coe 1900 mijl. Ademas é tien un di Brest na Cap Breton koe tien 2584 mijl di largoe; nan ta forma un total di 11.282 mijl.

"Direct United States Cabel" un cabel trasatlántico di 3.050 mijl di largoe.

"Great Northern Telegraph" koe ta uni Denemark coe Inglatera, Francia, Rusia, Smede i Norwegen; ademas é tien otro cabel di Wadivortoch, costa oost di Siberia na Emmy i Hong Kong na China pasando na Shanghai.

"Brazilian Submarine Telegraph" koe su linea ta bai di Lisboa na Brazil pasando na isla di Madera i Cabo Verde.

Bal la pena di nombra e dos cabel nan di Antillas; di promè ta uni isla di Trinidad, Granada, Barbada, San Vicente, Santa Lucia, Martinica, Guadalupe, Antigua, San Cristoffel, Santómas, Porto-Rico, Jamanica i Cuba; i é di dos ta uni Cuba coe Florida i Colon i e ta sali atrobé foi costa di Pacifico te na Chili.

Den Mediterráneo tien cabel di Barcelona (Spanja) na Marsella, di Alicante na isla Baleares, di Marsella na Roma, i otro na Argel, di Italia na Corsica i Sardinia, i otro na Sicilia, Malta i Alexandria; na Egipte tien un di Otranto na Atenas pasando na Corfú, i na Candia pasando na Zante; é ta comunica coe Klein Azië coe un rama koe ta bai na Alexandria.

E cabelnan di Vigo i Bilbao ta uni Spanja coe Inglatera i ademas e di Lisboa coe Brazil.

Den Laman Báltica tien unoe koe ta uni Rugen coe Suede i Norwege i otro di Denemark na Rusia. Den Laman Pretoe tien unoe di Constantinopel na Odessa i otro di ai na Poti na Asia pasando na Crimea.

Nan a caba di span un cabel di Cádiz na isla Canarias.

E dos cabelnan mas bieuw ta poné unoe na 1839 meimei di cantoe di Rioe Hongri den India Inglés i otro meimei di cantoe di Rioe Hudson den New York.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De stoombooten van de Red „D" lijn zullen van Curaçao naar New-York vertrekken: 11 en 26 Augustus — zij worden uit New-York hier verwacht: 14 en 24 Augustus.

Curaçao's ingezetenen konden, wegens den rouw dien zij nog dragen over den dood van den Geliefden Prins van Oranje den heuchelijken 29n Juli niet met uitwendige feestelijkheden herdenken. Maar ook de godsdienstige viering van dien jubeldag werd door den regen, die op dien morgen bij stroomen van den hemel viel, voor een groot gedeelte belet. Nauwelijks echter klaarde de lucht, om 8 uren, een weinig op, of met plechtige tonen van de gewijde klokken der St. Anna riepen de geloovigen kerkwaarts. Spoedig was het Huis Gods, als op een Kerkelijken feestdag, met geloovigen gevuld, om met Zijne Doorl. Hoogvaardigheid Mgr. H. J. A. van Ewijk de H. Mis aan God op te dragen als DANKOFFER voor de weldaden, die onder Gods bestiering de Nederlandsche vlag over Curaçao heeft aangebracht; als SMEEK-OFFER, dat

die geliefde vaderlandsche kleuren nog eeuwen lang op deze parel der Antilles mogen wapperen: tot heil van CURAÇAO, en tot eere van het MOEDERLAND. Een plechtig *Te Deum*, onder feestelijk klokkengelui, besloot de Heilige Offerande der Mis.

— De Godsdienstoefeningen onzer Israëlitische en Protestantsche broeders werden uitgesteld tot heden en morgen.

NEDERLAND.

De plechtige begrafenis van *Z. K. H. Prins Alexander* zou op 17 Juli plaats hebben volgens hetzelfde ceremoniaal als voor de begrafenis van wijlen *Prins Willem van Oranje* in 1876 was vastgesteld.

———o———

Velen Nederlanders sloeg steeds de schrik om het hart als zij nu en dan hoorden gewagen van Duitschlands „veroveringspolitiek" waarin vroeg of laat ook ons dierbaar Nederland zou begrepen zijn. Inzonderheid luisterde men met bange aandacht naar de beschouwingen, die bij gelegenheid van den dood van Prins Alexander door de buitenlandsche pers en beste werden gegeven.

The Globe profeteerde het volgende, dat wel in staat is een Nederlandsch hart in de hoogste mate te verontrusten: „De „quaestie van Troonsopvolging zal Duitsch„land spoedig een voorwendsel aan de „hand doen, om zijne heerschappij langs „de Noord-zeekust aanmerkelijk uit te „breiden. Men behoeft er niet aan te twij„felen, dat men te Berlijn van den leven„digen mensch bezield is, om de keizer„lijke vlag over een machtige vloot aan „de monden van de Maas te zien waaien. „Het prestige en de macht, welke het „Duitsche Keizerrijk door het bezit van „Holland en zijn prachtige koloniale be„zittingen verkreeg, zouden in het oog der „Duitsche natie grootere offers waard zijn, „dan indertijd voor Elzas en Lotharingen „gebracht werden."

De Fransche bladen zijn het natuurlijk, wat betreft Duitschlands politieke begeerlijkheden, met dien Engelschman geheel eens. Vooreerst heet het, in het *Journal des Débats*, „dat de Prins evenals zijne moeder en broeder Frankrijk hartstochtelijk liefhad." De *Rappel* voorziet „verwikkelingen, die ontstaan kunnen uit de troonsopvolging door een Duitschen vorst over een land, waarin Duitschland altijd veel zin gehad heeft."

Ja, de *Télégraphe* verzekert, „dat Duitschland loert op het kleine Koninkrijk Holland", en twijfelt niet of, „die buit zou het wel bevallen. De groote Duitsche Rijn is aan zijne mondingen niet Duitsch, en bovendien bezit Holland prachtige Koloniën. Doch — voegt het blad er bij — het is te hopen, dat die begeerte niet vervuld wordt, omdat hieruit voor geheel Europa, voor Engeland en Frankrijk en ook voor België niet het minst, een niet gering gevaar ontstaan zou."

De *Times* noemde „die alarmeerende berichten over Nederland de *toekomst-nachtmerries*. Nederland kan uitstekend voor zich zelve zorgen." Ook werden de Fransche bladen geducht onderhanden genomen door de Duitsche. Zoo zeide de *Köln. Zeitung*: „De mogelijkheid, dat de vierjarige Prinses Wilhelmina kinderloos of ongehuwd sterven kan, en dus een Duitsch vorst, krachtens de grondwettige bepalingen, tot den troon kan worden geroepen, is blijkbaar den Franschen een doorn in het oog..... Overigens vertoont zich de troonsbesteiging door een Duitsch Vorst nog in een zeer ver verschiet, want de kleine Prinses Wilhelmina leeft niet alleen, maar zij zou ook, volgens de berichten, volstrekt geen neiging gevoelen om reeds zoo vroeg uit het leven te scheiden."

„De overgroote belangstelling, welke de Franschen toonen in zaken, die hun niet aangaan heeft echter zijne bedenkelijke zijde, als men denkt aan de gebeurtenissen welke tot den oorlog van 1870 voerden. *Wanneer men op dwaze en ongerijmde wijze onvrede tracht te verwekken, gebeurt het al zeer licht, dat de aanhitser zelf er de booze vruchten van inoogst.*"

Dankbaar moeten we zijn jegens de *Pall Mall Gazette* wier calmeerende woorden ons geheel van den schrik doen bekomen voor de annexatie-lust van onzen Duitschen nabuur. „De dood van den Prins van Oranje, zegt zij, is wel een groote politieke gebeurtenis, doch geenszins met het oog op eventueele voornemens van Duitschland. De geheele geschiedenis der laatste 20 jaren bewijst, dat Von Bismarck nooit uit eigen aandrift een veroverings-politiek gevoerd heeft; zijn leus was steeds *consolideering*, en niet *vergrooting* van het Duitsche Rijk, en daarbij volgde hij altijd de onweerstaanbare nationale beweging, die de annexatie van Sleeswijk-Holstein en Elzas-Lotharingen ten gevolge had, doch waarvan thans geen spoor aanwezig is. Bij andere gelegenheden was de Kanselier beslist tegen elke uitbreiding van de grenzen des vaderlands." Zulke taal moet kalmte en rust aanbrengen in het hart van den vreesachtigste zelf. Toch zullen wij wèl doen, ons niet tot een ander uiterste te laten vervoeren— tot overmoedigheid,— waartoe de *Daily Telegraph* allicht aanleiding kon geven met haar lof en hulde, aan het Nederlandsche volk in de volgende regelen gebracht: „Aan de Kaap heeft men gezien wat Hollanders zijn, als de onafhankelijkheid op het spel staat. Dit zou niet minder uitkomen, wanneer Bismarck de dwaasheid van eene annexatie zou willen begaan. Dat Nederland 26 millioen inwoners regeert, is niet toevallig, maar te danken aan moed, oordeel, volharding, tact, zedelijke en physieke kracht; eigenschappen waarom men Nederland moet respecteeren, dat als zoodanig naast Engeland staat."

De bescheidenheid veroorlooft ons niet, lang naar de tonen van die lofbazuin te luisteren. Genoegzaam kennen we nu het oordeel van de *Buitenlandsche Pers* over de politieke gevolgen, die het overlijden van den beminden Prins van Oranje, Alexander, voor het Moederland en zijne Koloniën zou kunnen hebben. Toch willen we, ten slotte, onzen lezers het genoegen geven, om ook de *Daily News* eens te hooren spreken, en wel over H. K. H. ons Prinsesje Wilhelmina als toekomstige Koningin der Nederlanden. Het blad wijst ons op dat lieve kind, als op de hoop van elken Nederlander, en durft ons gerust aanraden alle bezorgdheid voor de toekomst op zijde te zetten. Want „ons eigen voorbeeld— verzekert het Engelsch orgaan — gedurende nu bijna eene halve eeuw van de regeering van Koningin Victoria, mag voor Nederland eene geruststelling zijn. Er is niets belachelijker dan politieke bekwaamheden en karakter als iets speciaal mannelijks te beschouwen. De vrouwelijke Souvereinen uit de geschiedenis kunnen met de mannen de vergelijking doorstaan. Daarom willen we nog niet in de andere belachelijkheid vervallen, om van Superioriteit te spreken, maar wenschen alleen te beweren, dat de kansen voor een goed, slecht of onverschillig bestuurder onder de beide sexen ongeveer gelijk verdeeld zijn. In geen geval zal de troonsopvolging in Nederland een Europeesche quaestie worden. Het is en zal blijven uitsluitend een quaestie voor het Nederlandsche volk, ook als de jonge Prinses ongelukkig vóór haar Vader mocht komen te overlijden."

Geen dreigende wolken dus aan de Nederlandsche horizon! Nederland is sterk door zijn goedrecht; maar sterk bovenal door de macht van Hem, Wiens hulp en bescherming geheel de Natie steeds oprecht en vurig over Vorst en Vaderland blijve afsmeeken.

DE CHOLERA.

Overal in Europa nemen de regeeringen ernstige maatregelen tegen den algemeenen vijand, die *cholera* heet. Toch vielen er reeds talrijke slachtoffers.

— Te *Parijs* maakt men wel gewag van enkele gevallen, maar de *Aziatische* cholera is het volstrekt niet! Zelfs het dalen van de temperatuur op 20 Juli werd als goed voorteeken beschouwd, dat er geene *epidemie* zou ontstaan.

— Te *Lyon* heeft zich (20 Juli) één geval voorgedaan.

— Te *Toulon* telde men den 22 Juli, in 24 uren tijds, 46 dooden, en werden in dien tijd 171 cholera-lijders in de hospitalen opgenomen.

— Te *Marseille* was het getal dooden, binnen een etmaal, 57, dat der cholera-lijders scheen te verminderen.

— Uit *Madrid* meldt men (22 Juli) 2 sterfgevallen.

HAVRE.— Den 10n. Augustus zullen twee transport-schepen van hier naar *Tongking* vertrekken, ten einde de Fransche strijdkrachten aldaar te versterken.

— Generaal *Millot* heeft uit *Tongking* gemeld, dat zijne soldaten veel met ziekten te kampen hebben.

— Volgens een telegram uit Tientsin, heeft China het *ultimatum* van Frankrijk verworpen.

LONDEN, 21 Juli.— Een van Bern gezonden depêche meldt, dat op het meer van Luzern een zware storm gewoed heeft. Vier booten die zich op het meer bevonden zijn omgeslagen. Tien der opvarenden hebben daarbij het leven verloren.

PETERSBURG, 22 Juli.— In de laatste dagen heeft men weder een grooten Nihilistischen aanslag op het leven van den Czaar en de Czarewitch ontdekt.

Onderscheidene personen werden reeds aangehouden onder welke ook eene vrouw, *Bera Filipoff* genaamd, die ook in de samenzweringen van 1879 en 1881 betrokken moet geweest zijn.

De omstandigheid, die tot de ontdekking van de samenzwering leidde, was de volgende: Toen de Nihilisten dezer dagen, tijdens het verblijf van den Czaar alhier, het plan hadden gevormd om diens paleis in de lucht te doen springen, droegen zij aan een student op, een voornamen ambtenaar van Policie te vergeven. Die ambtenaar nu was de vader der verloofde van dien student. De student weigerde aan het bevel zijner lastgevers te voldoen; nam zelf het vergif, en maakte in een brief, die hij zijner verloofde achterliet, het misdadige plan der Nihilisten bekend.

PANAMÁ, 22 Juli.— De gezondheidstoestand laat, wegens de onverantwoordelijke zorgeloosheid der aldaar verblijvende personen, veel te wenschen over. Dagelijks vermeerdert het getal zieken en dooden. Gisteren zijn drie hooge beambten en een priester aan de geele koorts bezweken. In de stad heerscht ook de roode loop, waaraan 176 personen lijdende zijn. Hier ter stede en te Colon zijn de hospitalen te klein voor het groot aantal patienten. Ook voor Cholera is men hier zeer beducht. Tot nu toe heeft men nog geene maatregelen genomen, om de komst dier ziekte tegen te gaan.

— In een lang artikel betoogde de *Pall Mall Gazette*, op 22 Juli, dat de heer *de Lesseps* in het jaar 1888 bezwaarlijk met de opening van het Panamá-kanaal gereed zal zijn.

AFRIKA.

Den 22 Juli ontving *Zebehr Pacha* uit Khartoem een brief van Generaal Gordon, waarin deze het vertrouwen durfde uitspreken, dat hij de stad nog zal behouden. Een paar dagen vooraf, had hij bericht naar Cairo gezonden, dat er wel 8000 man tot zijne beschikking zijn, maar dat hij toch nog versterking behoefde.

— In *Assuan* heeft men over vijftig mijlen een verkenningstocht laten doen. Van den vijand was geen spoor te ontdekken.— Te *Koroska* werden eenige personen, door den Mahdi afgezonden, gevangen genomen.

———◆———

Curaçao 29 Juli 1884.

Mi muy estimadoe Amigoe Ipi.

Carta koe bo a scirbi bordo di vapor *St. Laurent*, mi a ricibi i ponéle den "Amigoe di Curaçao". Ma com mi a spanta ora mi a leza, koe lo bo bai na Marseille, Mara, Ipi, mi tabata cerca bo, pa tené bo, di no bisita es lugar aja; pasobra mi a tende, koe colera ta mata ai i na Toulon toer ta hopi hende. Ultimoe notici koe telegraaf a manda nos, ta doena nobo tristoe, koe na 14 di Juli 57 hende a moeri na Marseille. Mi ta spera noema koe bo spiertar adilanti, a troca plan di biaga. Toch lo mi manda es carta noema na Marseille. En casoe koe lo bo no bai ai, lo bo haja wel un manera di ricibi mi carta.

———

Nobo di Curaçao, Ipi, manera semper, ta poco schaars, toch lo mi mira di jena es carta asina, koe bo por ta contentoe; maar dispensá mi, si el no ta asina grandi, koe es, koe bo ta mandá mi.

———

Es vapor koe mi a scirbi bo den ultimoe carta, koe a zink den haaf, ainda ta droemi na es mees lugar. Nan ta largé ketoe-ketoe. Manera mi a tendé awé, un companía di América a toema riba dié, di saké. Lo nan bini coe bon machien, i lo nan no exigi mas pa es trabao chikitoe koe 150.000 florin. Mi ta nieuwsgierig di mira es machiennan saca *Mediator* foi di fundoe di haaf. Di carga nan no a saca nada ainda té awor. Toer ta warda riba e Americanonan.

———

Manera mi a scirbi bo caba, Ipi, cuenta di school a caba, awor nan a coeminza di busca muchanan, pa mira si tien basta, pa jama meester nobo foi Hoelanda, i pa traha school nobo. Bestuur di gobiernoe ta pidi majornan di doena op nomber di muchanan, koe nan kier manda na Landschool.

Mi no sa si tien hopi caba, koe a presenta nan. Lo nos mira, maar mi no por kita miedoe foi mi, koe lo nan no haja e numero koe nan ta pidi, principalmente pa Afdeeling I. Na coenucoe alomenos, mi no conocé té awor ni un, koe tien capacidad pa frecuenta tal school; i koe lo preferé arriba otro school. Ma larga koe lo nan haja dos ó tres. ¿Ta kiko esai? Ademas placa koe nan meste doena cada luna no ta poco. Di mas menos ta 4 florin, mientra koe promer klasse di Afdeeling I meste paga 12 florin.

Awor Ipi, manera bo ta comprende, lo no falta algun major, koe lo manda nan jioenan coe intencion di paga, maar koe despues lo fica debe. ¿Kiko den es casoe gobiernoe lo haci? Sigur lo nan manda nan foi school, maar bisa mi ¿Deurwaarder lo no bini coe un dagvaarding, pa haja es koe nan ta debe? Mi ta spera noema, koe tal cos lo no socedé nunca, pasobra si jioenan di Curaçao ta mira, koe for di boetamentoe di nos jioenan na school di gobiernoe, por sali un Deurwaarder coe dagvaarding, sin duda lo nan prefera cientoe bez meester particular koe no ta poersigi su muchanan coe toer rigor. Ma larga nos warda coe pacienci fin di toer es cos. Despues lo mi scirbi bo trobé riba es asuntoe; pasobra lo mi cumpli coe mi promeza di mandá bo toer notici, koe mi ta haja di nos Verordening di school.

———

Lo bo ta contentoe, mi amigoe, di tendé, koe anja aki ta coeminza bon, pa juda nos coenucoe. Toer camina ta frescoe. Nos no tien es secura di coestumber. Di bez en cuando nos ta haja bon awa, awé mees nos tien un di berde coe donder i weerlicht, i ainda tem ta moenstra masjar bonitoe; ta parcé koe nos ta haja nos tem di binti anja pasar trobé. Esai sí, Ipi, tabata un tempoe duci, es tempoe, koe awaceroe tabata cai foi luna di Juli, té na Februari ó Maart. Mara es tempoe por bolbé, pasobra mi tien ningun speranza, koe gobiernoe lo haja idea di doena nos pobernan bon poz, pa nos haja awa frescoe pa nos i pa nos pober bestianan.

———

Awor awa sool no ta basta, nos kier també trabao. Toch foi algun fábrica, toer ta para ketoe. Pa awor no tien trabao grandi di gobiernoe. Gobiernoe ta warda semper ainda riba respondi di es Ingenieur, koe a bien toema informacion riba droog dok. ¿Ki dia, Ipi, droogdok lo bini? Ta parce, koe toer ta warda riba esai; pasobra nos no ta tendé nada ainda di drechamentoe di awa-sal i di Rifwater. Maar ta berde, na Hoelanda toer ta bai poco-poco.

———

Wardando riba droogdok etc., gobiernoe no ta sinta por nada. Un plan di un Verordening nobo nan a forma. Podeser, Ipi, lo nos haja aki tambe, un bosji di hiloe di koper riba casnan di Punda, Otrobanda, Pietermaai i Scharlo, talbez algun di es hiloenan lo ta boetar te na coenucoe mees. Medio di es hiloe un por papia coe otro na un ciertoe distanci, coe otro palabra, nos ta spera di haja un telephoon, pa es koe kier, i koe ta paga, por boeta su cas na comunicacion di cualkier otro amigoe ó conocir. Es cos ta bon. Mas koe aki nan no ta asina leuw ainda di moenstra na público, medio di un telephoon, es koe ta socedé na un distanci grandi, of, koe nan larga telephoon saca retrato di palabra, koe nan a papia camina basta aleuw, manera mi a leza, na un di es ultimoe dianan, koe nan ta haci na Europa caba; toch lo nos haja un medio bien facil pa nos cómunicacion. Awor pa facilita trabao di hende, koe a pidi di boeta es telephoon. Gobiernoe tien idea di doena un Verordening, koe no ta maloe. Solamente segun mi idea el ta doena muchoe poder, na donjonan di es trabao.

———

Den bo ultimoe carta, Ipi, mi a leza di profesor Vogt su sistema. Ma bisá mi: ¿ta berde, koe el ta sinja asina? ¿Es homber, i coené hopi otro ta kere, koe hende a pasa un careda manera bo a scirbi? Mi mama! ¿nos bis-bis-wela lo tabata baba panekra, porfin macacoe i na ultimoe hende? ¿O, ta pa hari koe lo bo scirbi esai no? pasobra Ipi, ¿com ta posibel koe tien hende, koe ta kere un cos asina? Ma si tien hende, koe *dici*, i koe ta *keré* esai, anto meste ta hende, koe no ta

kere nada di origen di nos alma, es alma boeta pa mân di Dios den curpa di hende, es alma, coe su destinoe haltoe, destinoe koe a marca den djé es deseo di un otro bida, un bida eternoe. Ipi, si tien hende, koe ta kere asina, anto meste ta di es sorto di hende, koe kier mira den di nos nada koe es curpa mortal, i koe a kita foi nan toer idea di Dios i di cos, koe ta riba naturaleza, anto meste ta di es sorto di hende, koe ta keré nan mees nada mas, koe un bestia, koe sa comé i bebé, i despues di su mortoe no tien porvenir. Es sistema, Ipi, si ta berdé koe tien hende koe ta kere esai, ta doené libertad, di haci kiko el kier. Coe es sistema, mi amigoe, mi ta comprendé bida infaam di tantoe hende i nan palabra: koe nan no ta nada mas koe un bestia.

Ami ta kere, koe macacoenan mees, no por ta contentoe di un sistema asina, pasobra segun mi idea, es pober bestianan, koe ta biba sosegar den mondi meste jora, cordando, koe nan tien jioenan asina perverso, manera tal sorto di hende, koe ta reconoce nan mees manera descendiente di es habitantenan di mondi, es ta: ladronnan, matadornan di hende, boeracheronan i otro sorto, koe mi no kier menta aki, mas koe di berde nan ta dishonra sin duda pa nan famía i nan origen di macacoe. No, Ipi, no por tien hende, koe ta baha nan mees asina. Talbez algun lo papia asina, ma esai lo ta, pa mira di haia un manera pa sosega e boz di nos concenci.

Mi a mira Ipi, koe mi carta a bira mas grandi, koe tabata mi idea. Podeser lo bo kier, koe mi ta scirbi mas ainda, ma mi no tien tempoe mas. Net mi tien ocasion di mandé na Punda. Adios, Ipi, Dios wardá bo na camina. Comindamentoe na Maike. Toer famía, amigoe i conocir a pidí mi di comindá bo na nan nomber. Adios!

Bo Amigoe
Iri.

ATENCION.

Dja Luna 18 di e luna aki na 12 oor di merdia lo worde bendé, dilanti di hipotheekbank un terreno di un hectare i 55 aren, koe un excelente kas nobo, masja bon pa un kas di negoció, i un famoso poz na masjá bon orde. E ta situá den 3e district dilanti di de Hoop. Es koe koempré *tien* di haci un fortuna koe negocio.

J. GOUVERNEUR.

ANUNCIO.

Es koe ta firma aki bao ta doena di conocé na toer su deudores nan, koe debe bini regla nan cuenta, tien tempoe ainda te último di e loena-akí, i si nan no bin pagé é ta obliga di toema paso justicial.

Curazao, 1 Augustus di 1884.

J. R. WELHOUS.

STIMADOR DI CABAI!

Kende koe kier coumpra un bon *Cabai, Cumandor famoso, color bonitoe blancoe, mansoe i mozu* pa 350 florin, toema informacion na Bureau di „Amigoe."

3—1

TE KOOP
BIJ
ELLIS & DANIA
OTRABANDA — WATERKANT.

Alle soorten van ijzer - koper - blik - en verfwaren; aarde - glas - en touwwerk; Hollandsch, Duitsch en Noorweegsch bier; Stolksche, Friesche en Edammer-kaas; Sigaren, Lijnolie etc.

EN

HET BEROEMDE
St. APOLINARIS WATER.

☞ J. GOUVERNEUR ta ofrecé na venta un casita na meimei di Pietermaai, masjá boon pa un tienda, é ta situá banda di kas di sjoon *Martyn Felix;* ta un casita enteramente nobo, i masjá fresco.

SPAAR- EN BELEENBANK OP BONAIRE.

OPROEPING VAN DEBITEUREN.

In de buitengewone Algemeene Vergadering der *Spaar- en Beleenbank van Bonaire*, gehouden op Zaterdag den 21n. Juni jl. besloten zijnde, deze Instelling te ontbinden, zoo is in die Vergadering bepaald, dat aan de debiteuren van genoemde Instelling een tijd van *Zes Maanden*, d. i. *tot* 31 *December* 1884, zal worden gegeven, om het door hen verschuldigde aan te zuiveren.

De debiteuren aan deze Inrichting worden alzoo bij deze opgeroepen, om hunne schulden binnen dien gestelden termijn van *Zes Maanden* te komen voldoen, terwijl voorts ter hunner kennis wordt gebracht:

1°. dat de op den 31n. December a. s. nog op de bank aanwezige Panden, zoomede de verhypothekeerde eigendommen *op Zaterdag den* 10n. *Januari* 1885 op publieke veiling zullen worden verkocht, en

2°. dat de uitstaande gelden op schuldbekentenissen met de daarop verloopen interesten, tot op meergenoemden datum van 31n. December a. s., nog onvoldaan, gerechtelijk van de *Borgen* zullen worden ingevorderd.

Bonaire, den 1n. Juli 1874.

De Raad van Administratie van voornoemde Spaar- en Beleenbank.

W. F. MEINHARDT.
R. T. BOOM.
C. R. DEBROT.
G. J. MUSKUS.

Victoria-water
Natuurlijk Koolzuurhoudend Mineraalwater

uit de "Victoria Bron" te Oberlahnstein bij Ems is niet alleen voor gezonden een zeer welsmakende en verfrisschende drank, maar tevens een uitstekend geneesmiddel in vele gevallen van ziekten, in 't bijzonder bij die der maag en ademhalingsorganen, alsmede bij zenuwachtige toestanden.

De verkoop van 1,200,000 flesschen en kruiken in het eerste jaar der Exploitatie dezer bron is wel het beste bewijs van de voortreffelijkheid van dit mineraalwater.

Verkrijgbaar bij
JAN MONSANTO — Otrobanda
en
WILLEM JOLLEY — Willemstad.

DI BENDE

Cerca J. B. van der Linde Schotborgh
Kaas Nº 242 Otrabanda

HOOI frescoe di mihoor kwalidad na *f* 4.—pa baal di 50 k. g.

15 Juli 1884.

LANILLA
PARA
BANDERAS
de diferentes colores
de venta á precio módico en la Libreria de
A. Bethencourt é Hijos.

POLVOS DE BRONCE
PROPIO PARA IMPRESIONES

Color de oro para impresiones comunes

	la onza	fl	1,25
Color de oro, fino para tarjetas	„	„	1,50
Color de oro, extra fino	„	„	2,50
Color de plata,	„	„	1,25
Color de plata, fino	„	„	1,50
Color de Cardenal, fino	„	„	1,50
Color Azul de plomo, fino	„	„	2,—

De venta en la libreria de
A. Bethencourt é hijos.

HISTORISCH-GEOGRAFISCHE ATLAS.
Bewerkt onder toezicht van
J. B. KAN.
RECTOR VAN HET GYMNASIUM TE ROTTERDAM. HERZIEN MET MEDEWERKING VAN
Dr. R. F. F. REUDLER.
met 80 kaarten
1 deel in linnen band.........ƒ 5,—
Boekhandel van
A. BETHENCOURT E HIJOS.

KALK IN VATTEN
steeds verkrijgbaar bij
JACOB JESURUN.

6—6

[illegible]
NA
DRUKKERIJ DI VICARIATO.

BOEKI SIGIENTENAN:

Boeki di Oracion	fl 0,63
„ „ „ coe Congregaci i Cantica	1,50
Boeki di Tomas A. Kempis (binder)	1,—
„ „ „ „ „ (coser).	0,60
„ „ Cantica........................	0,15
„ „ Catesaci........................	0,10
„ „ Rosario	0,10
„ „ Historia di Bijbel........	0,15
Boeki di leza (tata i mama)..........	0,15
Camina di Cruz coe Meditacion......	0,75
Ciento cuenta (binder)................	0,60
„ „ (coser)................	0,30
Les i Evangelionan di toer Dia Domingoe........................	2,—
Mees boeki, band ordinario..........	1,50
Nobena na honor di San Dominico....	0,05
Nederl—Papamentsch—Spaansch-Woordenboek (binder)........................	1,50
E mees (coser)........................	1,—
Rekenboek	0,15

BRONZEN MEDAILLES
OP DE
Tentoonstelling te Amsterdam
en te Caracas
1883.

Uitgekozen Oud Rum

VERFIJND DOOR
W. F. PIERRE
CURAÇAO.

"El Latino Americano."

periódico para familias, contiene literatura, ciencias, artes, viajes, música, teatros, modas, conocimientos útiles é intereses generales: La empresa de dicho periódico en castellano lleva el nombre de Hectograph Manufacturing Cº. 22 y 24 Church Street, New York. Salió de avanzada un número en Mayo y saldrá otro en Junio, pero del 1º de Setiembre al 1º de Enero próximo saldrá una vez por mes y del 1º de Enero en adelante 2 veces al mes: por ahora contiene 16 páginas y el valor por año es tres dollars de oro.

El suscritor al periódico puede ganar 2000 dollars de oro, ó cualquiera de los siguientes premios $ 1000, $ 500, $ 100, $ 5, un piano de $ 500, una máquina de coser de $ 50, un abanico de $ 10 ó un quinqué de $ 5, para el efecto cada recibo tiene su respectivo número por el cual el suscritor puede reclamar el premio de lotería que le haya tocado en suerte.

El que consiga 50 suscritores recibirá de regalo un relox de oro de..........$ 75.

El que consiga 30 suscritores recibirá de regalo un relox de Señora de.........$ 40.

El que consiga 20 suscritores recibirá de regalo un relox de plata de.........$ 25.

El que consiga 15 suscritores recibirá de regalo un relox de plata de.......$ 15.

El que consiga 10 suscritores recibirá de regalo un abanico bordado de ....$ 10.

El que consiga 5 suscritores recibirá de regalo una suscricion gratis.

Con tales ventajas ¿ quién dejará de suscribirse á este importante periódico? Ocurrid á la libreria de A. Bethencourt é hijos agentes en Curazao, cada uno con tres dollar de oro, con lo que hareis vuestra fortuna y contribuireis para que podamos conseguir un relox de oro de $ 75.

INDEX LIBRORUM PROHIBITORUM
juxta exemplar romanum
Jussu sanctissimi domini nostri PIOIX Pontificis máximi editum anno MDCCCLXXVI.

EDITIO NOVISSIMA

in qua libri omnes ab apostolica sede usque ad annum 1878 proscripti suis locis recensentur. 1 vol. demi chagrin fl 2.50

A. BETHENCOURT E HIJOS.

DE MEEST BEKENDE ROMANTISCHE WERKEN VAN DEN BEROEMDEN VLAAMSCHEN SCHRIJVER
HENDRIK CONSCIENCE,
BOEKHANDEL VAN A. BETHENCOURT E HIJOS.
VOLKSUITGAVE.

Blinde Rosa.....................	fl .40	Hoe men schilder wordt...........	.40
De Baanwachter..................	.40	Koning Oriand....................	.60
Een goed hart...................	.40	Mengelingen......................	.40
Een Slachtoffer der moederliefde	.40	Menschenbloed....................	.50
Een stem uit het graf...........	.40	Plaag der Dorpen.................	.30
Een Zeemans-huisgezin...........	.40	Rikke-tikke-tak..................	.40
Eene uitvinding des duivels.....	.40	Siska van Roosemaal..............	.40
Eene verwarde zaak..............	.30	Twee (De) vrienden...............	.40
Grootmoeder (De)................	.40	Wat eene moeder lijden kan.......	.40

VOLLEDIGE LEERCURSUS
OM
ZONDER ONDERWIJZER
uitsluitend door eigen oefening
GEMAKKELIJK EN SPOEDIG DE
SPAANSCHE TAAL
VOLGENS DE REGELEN DER SPRAAKKUNST EN DEN BESCHAAFDEN OMGANGSTOON TE LEEREN SCHRIJVEN EN SPREKEN
DOOR
SERVAAS DE BRUIN.

Compleet in 12 brieven, ingenaaid.......fl 10,5
Hetzelfde werk ingebonden............... 11,9

Boekhandel van
A. BETHENTCOURT É HIJOS.

REKENSCHOOL
Oefeningen voor het aanschouwelijk uit het hoofd en schriftelijk rekenen
DOOR
W. H. WISSELINK.

Eerste stukje.—Getallen van 1—10.
Tweede stukje.—Getallen van 1—20.
Derde stukje.—Getallen van 1—100.
Vierde stukje.—Getallen van 1—1000.
☞ Ieder stukje.............fl 0,3
A. BETHENTCOURT E HIJOS.

Ultima Meditacion
DE
BOLIVAR.
Monólogo representable, escrito en verso
POR EL NOTABLE ESCRITOR
JOSE Mª GUTIERREZ DE ALBA.
Un folleto fl. 0,50.

Del mismo escritor:
EL CANAL INTEROCEANICO.
ODA
DEDICADA AL GENIO DEL INGENIERO
Mr. FERDINAND DE LESSEPS
POR
José Mª Gutierrez de Alba.
1 folleto..........fl. 0,30

"Impr. de la Libreria" de A. Bethencourt é Hijos.